

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-2124524

Αθήνα, 09/04/2020
Αριθμ. Πρωτ.: 78/37815

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Καταβολή εξισωτικών αποζημιώσεων στους κτηνοτρόφους»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 3706/31-1-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Ε. Σκούφα, Στ. Αραχωβίτης, Ε. Αβραμάκης, Ε.-Ε. Αγαθοπούλου, Ε. Αποστόλου, Α.-Χ. Αυλωνίτης, Σ. Βαρδάκης, Κ. Βέττα, Α. Γκαρά, Ι. Γκιόλας, Σ. Ελευθεριάδου, Ζεϊμπέκ Χουσεΐν, Ν. Ηγουμενίδης, Ε. Θραψανιώτης, Μ. Κάτσης, Χ. Καφαντάρη, Σπ. Λάμπας, Κ. Μάλαμα, Χ. Μαμουλάκης, Κ. Μάρκου, Α. Μεϊκόπουλος, Α. Μιχαηλίδης, Κ. Μπάρκας, Α. Μωραΐτης, Μ.-Ε. Ξενογιαννακοπούλου, Α. Παπαδόπουλος, Α. Παπανάτσιου, Θ. Πέρκα, Π. Πολάκης, Π. Πούλου, Ι. Σαρακιώτης, Π. Σκουρολιάκος, Ο. Τελιγιορίδου, Θ. Τζάκρη, Γ. Τσίπρας, Δ. Χαρίτου, Μ. Χατζηγιαννάκης και Γ. Ψυχογιός**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Με τον Ν.4264/2014 άρθρο 60 (ΦΕΚ Α' 118) αποτυπώθηκε για πρώτη φορά το 2014 μία διαπραγματευτική, εθνική επιτυχία για τη σύννομη κοινοτικά, θεαματική αύξηση των επιλέξιμων εκτάσεων της χώρας. Κι αυτό γιατί στους επιλέξιμους βοσκότοπους, δηλαδή αυτούς που δημιουργούν δικαιώματα ενίσχυσης, εντάσσονται για πρώτη φορά οι ποώδεις, φρυγανικές ή ξυλώδεις εκτάσεις του ιδιότυπου γεωμορφολογικού πεδίου της χώρας. Ορίζεται ως επιλέξιμος ο λεγόμενος «μεσογειακός βοσκότοπος», ο οποίος, πέραν των επιπλέον νόμιμων ενισχύσεων, αποτελεί και το κυριότερο διαπραγματευτικό όπλο της Χώρας για την αντιμετώπιση της πλήρους εξωτερικής σύγκλισης, για την οποία ασκήθηκαν πολλές πιέσεις από τις χώρες Visegrad και Βαλτικής, ενόψει της νέας Κ.Α.Π..

Κατόπιν εξεδόθη ο Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2393 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Κανονισμός Omnibus), στο άρθρο 3 του οποίου δίνεται ο ορισμός του μόνιμου βοσκότοπου, που έχει ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία με την αριθ. 1152/77796/1.6.2018 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων "Τροποποίηση της αριθμ. 104/7056/21-01-2015 υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ τ.Β'/147) «Εθνικές επιλογές, διοικητικά μέτρα και

διαδικασίες εφαρμογής των άμεσων ενισχύσεων κατ' εκτέλεση του Καν.(ΕΕ) 1307/2013 και του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου” (Β' 2223/14-6-2018).

Στην απόφαση αυτή, στο πλαίσιο των εθνικών επιλογών για την εφαρμογή των άμεσων ενισχύσεων κατ' εκτέλεση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ορίζεται ότι:

“Ως «μόνιμος βοσκότοπος» νοείται η γη που χρησιμοποιείται για την ανάπτυξη αγρωσιωδών ή άλλων ποωδών κτηνοτροφικών φυτών με φυσικό τρόπο (αυτοφυή) ή με καλλιέργεια (σπαρμένα) και δεν έχει περιληφθεί στην αμειψισπορά επί πέντε έτη ή περισσότερο καθώς και που δεν έχει οργωθεί επί πέντε έτη ή περισσότερο. Μπορεί να περιλαμβάνει άλλα είδη, όπως θάμνους και/ή δένδρα που προσφέρονται για βοσκή και άλλα είδη όπως θάμνοι και/ή δέντρα που παράγουν ζωοτροφές, υπό τον όρο ότι επικρατούν τα αγρωσιώδη και λοιπά ποώδη κτηνοτροφικά φυτά. Επίσης μόνιμος βοσκότοπος θεωρείται:

i. γη που προσφέρεται για βοσκή και εντάσσεται σε καθιερωμένες τοπικές πρακτικές όπου τα αγρωσιώδη και λοιπά ποώδη κτηνοτροφικά φυτά δεν επικρατούν παραδοσιακά στις εκτάσεις βοσκής, και

ii. γη που προσφέρεται για βοσκή όπου τα αγρωσιώδη και λοιπά ποώδη κτηνοτροφικά φυτά δεν επικρατούν στις εκτάσεις βοσκής ή απουσιάζουν από αυτές.

Τα αγρωσιώδη και λοιπά ποώδη κτηνοτροφικά φυτά θεωρείται ότι επικρατούν εφόσον καλύπτουν άνω του 50 % της επιλέξιμης έκτασης σε επίπεδο αγροτεμαχίου. Καθιερωμένες τοπικές πρακτικές είναι: α) πρακτικές παραδοσιακού χαρακτήρα που εφαρμόζονται συνήθως και/ή β) πρακτικές που είναι σημαντικές για τη διατήρηση των οικοτόπων που απαριθμούνται στο παράρτημα I της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου και βιοτόπων και ενδιατημάτων που καλύπτονται από την οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου”.

Ειδικότερα, επί των ερωτημάτων που τίθενται, διευκρινίζεται προκαταρκτικά ότι η υπ' αριθ. C-341/17 P απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) αφορούσε στις αιτήσεις ενίσχυσης γεωργών για εκτάσεις βοσκοτόπων του έτους 2008. Περαιτέρω, εκκρεμεί σειρά υποθέσεων τόσο ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ε.Ε. όσο και μετ' αναίρεση ενώπιον του ΔΕΕ. Στις εν λόγω υποθέσεις, οι οποίες αφορούν σε αιτήσεις των ετών 2009-2011, 2012-2013 και 2014, είναι ιδιαίτερα κρίσιμη η ερμηνεία, που δόθηκε από το ΔΕΕ στον ορισμό του μόνιμου βοσκοτόπου και η εφαρμογή αυτής.

Συγκεκριμένα, για το πρώτο ερώτημα επισημαίνονται τα εξής:

1. Κρίσιμη για την εφαρμογή του ορισμού του «μόνιμου βοσκοτόπου», μετά την απόφαση στην υπόθεση C-341/17 P, είναι καταρχάς η απόφαση του ΔΕΕ στην υπόθεση C-252/18 P και αφορά στα έτη αιτήσεων 2009-2011.

Ειδικότερα, η τελευταία αυτή υπόθεση αφορά στην εκτελεστική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) 2015/1119 της 22ας Ιουνίου 2015, με την οποία επιβλήθηκε στην Ελληνική Δημοκρατία κατ' αποκοπή δημοσιονομική διόρθωση

25%, ύψους 313.483.531,71 €, που εφαρμόστηκε σε γεωργούς που είχαν δηλώσει μόνον βοσκοτόπους.

Κατά της ανωτέρω εκτελεστικής απόφασης, η Ελληνική Δημοκρατία, υποστηριζόμενη από το Βασίλειο της Ισπανίας, άσκησε προσφυγή, η οποία απορρίφθηκε από το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΓΔΕΕ), με την απόφασή της 1ης Φεβρουαρίου 2018, T-506/15.

Κατά της απόφασης αυτής, η Ελληνική Δημοκρατία άσκησε αίτηση αναίρεσως, επί της οποίας δημοσιεύθηκε απόφαση την 13^η Φεβρουαρίου 2020. Με την απόφαση αυτή δικαιώθηκε η Ελλάδα για την υπόθεση των βοσκοτόπων για την οποία η Χώρα μας είχε υποχρεωθεί σε πρώτο βαθμό να καταβάλει ως πρόστιμο το παραπάνω κατ' αποκοπή ποσό.

Η ιδιαίτερα θετική για τη Χώρα μας ανωτέρω δικαστική εξέλιξη, με την προαναφερθείσα αμετάκλητη απόφαση και την εξαιρετικά σημαντική νίκη, την οποία κατήγαγε η Ελλάδα, σημαίνει ότι θα πρέπει, κατ' αρχήν, να επιστραφεί από την ΕΕ στον ελληνικό προϋπολογισμό το ποσό των 279.523.922,85 ευρώ.

2. Το ζήτημα του ορισμού των «μονίμων βοσκοτόπων» έχει τεθεί και για τα έτη αιτήσεων 2012-2013.

Συγκεκριμένα, η Ελληνική Δημοκρατία άσκησε προσφυγή κατά της εκτελεστικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) 2016/417 της 17ης Μαρτίου 2016, η οποία αφορούσε κατ' αποκοπή δημοσιονομική διόρθωση 25% για το 2012 και 10% για το 2013, συνολικού ύψους 167.399.260,04 €, που εφαρμόστηκε σε γεωργούς που είχαν δηλώσει μόνον βοσκοτόπους.

Το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΓΔΕΕ), με την απόφαση του της 4ης Οκτωβρίου 2018, T-272/16, απέρριψε την προσφυγή. Κατά της απόφασης αυτής, η Ελληνική Δημοκρατία άσκησε αίτηση αναίρεσης (C-797/18 P), επί της οποίας αναμένεται η έκδοση απόφασης.

3. Τέλος, το ζήτημα του ορισμού των «μονίμων βοσκοτόπων» τέθηκε και για το έτος αιτήσεων 2014.

Ειδικότερα, με την εκτελεστική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) 2017/2014 της 8ης Νοεμβρίου 2017, επιβλήθηκε στην Ελληνική Δημοκρατία κατ' αποκοπή δημοσιονομική διόρθωση 5%, ύψους 18.293.398,42 €, που εφαρμόστηκε σε γεωργούς που είχαν δηλώσει μόνον βοσκοτόπους.

Η Ελληνική Δημοκρατία άσκησε προσφυγή κατά της απόφασης αυτής, κατά την εκδίκαση της οποίας επικαλέσθηκε την απόφαση του ΔΕΕ C-341/17 P, όσον αφορά στον ορισμό των «μονίμων βοσκοτόπων».

Το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΓΔΕΕ), με την απόφαση του της 19ης Δεκεμβρίου 2019, T-14/18, απέρριψε την προσφυγή. Κατά της εν λόγω απόφασης η Ελλάδα άσκησε το 2020 αίτηση αναίρεσης

ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου (C- 106/20 P) και αναμένεται η έκδοση απόφασης επ' αυτής.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η τελευταία υπόθεση διαφέρει από τις προηγούμενες στο εξής:

Αφού είχε ήδη παγιωθεί το σχέδιο δράσης, με κριτήριο επιλεξιμότητας του «μονίμου βοσκοτόπου» το είδος της βλάστησης, η Επιτροπή αμφισβήτησε την ορθή εφαρμογή του για το έτος 2014.

Δεδομένου ότι η απόφαση του ΔΕΕ C-341/17 P, είχε εκδοθεί μόλις έναν μήνα πριν από το ακροατήριο, η Ελληνική Δημοκρατία την επικαλέστηκε και ισχυρίστηκε ότι η νόμιμη βάση του σχεδίου δράσης, δηλαδή το είδος της βλάστησης, είχε πλέον ανατραπεί. Επίσης, προέβαλε παράβαση νόμου και έλλειψη αιτιολογίας της απόφασης της Επιτροπής, επειδή αυτή δεν απάντησε ειδικώς στα στοιχεία του εξ υπαρχής ελέγχου του συνόλου των γεωργών, τον οποίο διενήργησαν οι ελληνικές αρχές. Για τους λόγους αυτούς ζήτησε την ακύρωση της επιβληθείσας δημοσιονομικής διόρθωσης.

Το δεύτερο και το τρίτο ερώτημα, που τίθενται εν προκειμένω, είναι πρόωρα και επί υποθετικής βάσεως, με δεδομένο ότι εκκρεμεί η έκδοση αποφάσεων του ΔΕΕ στις ανωτέρω υποθέσεις. Ως εκ τούτου, δεν δύναται να απαντηθούν πριν από την έκδοση των δικαστικών αυτών αποφάσεων.

Σε κάθε περίπτωση, διευκρινίζεται ότι η δικαίωση μιας προσφυγής δεν συνεπάγεται αυτόματα δυνατότητα συμπληρωματικής πληρωμής μίας ενίσχυσης παρελθόντος έτους, δοθέντος ότι τούτο προϋποθέτει σχετική απόφαση της ΕΕ, που να το επιτρέπει. Ακόμη και στην περίπτωση αυτή όμως, επισημαίνεται ότι: α) πληρωμές ετών από το 2019 και πριν, δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν μετά την 30.06.2020, παρά μόνο αν υπάρξει σχετική απόφαση της ΕΕ που να το επιτρέπει και β) οι εκκρεμότητες του έτους 2013 έχουν μεταφερθεί στην τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο ως ανειλημμένες υποχρεώσεις και δεν δύναται να μεταφερθούν στην επόμενη.

Όσο για την Εξισωτική Αποζημίωση των ετών 2013 και 2014, υπενθυμίζεται ότι για το έτος 2013, οι δικαιούχοι είχαν αρχικά πληρωθεί πριν την αλλαγή των συντελεστών επιλεξιμότητας με βάση το νέο ορισμό, δηλαδή το σύνολο του ποσού, που ανέμεναν. Με την εφαρμογή του νέου ορισμού και των νέων συντελεστών επιλεξιμότητας, προέκυψαν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά και πολυετείς κυρώσεις. Τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά ουδέποτε παρακρατήθηκαν από τους δικαιούχους, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 22358/2014 ΥΑ περί μη υποχρέωσης επιστροφής τους (ΦΕΚ Β' 3463).

Για δε το έτος 2014, εφαρμόστηκαν διαφορετικοί συντελεστές επιλεξιμότητας για τα Μέτρα του Πυλώνα II, βάσει των οποίων η επιλεξιμότητα των βοσκήσιμων γαιών αποκαταστάθηκε κατά το μεγαλύτερο μέρος, με αποτέλεσμα την ελαχιστοποίηση των διαφορών ως προς τις επιλέξιμες εκτάσεις μέχρι και το έτος 2012, ενώ δεν υπήρξαν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά και πολυετείς κυρώσεις που να οφείλονται στη μείωση των επιλέξιμων εκτάσεων. Επιπλέον,

εκδόθηκε η υπ' αριθ. 5439/134552/2015 (ΦΕΚ Β'2636) ΚΥΑ, η οποία αφορούσε στην Εξισωτική Αποζημίωση των ετών ενίσχυσης 2014 και 2015. Με την εν λόγω ΚΥΑ:

α. τροποποιήθηκε η υπ' αριθ. 280947/1982/07-03-2008 ΚΥΑ και

β. αυξήθηκαν οι τιμές ενίσχυσης ανά εκτάριο και τα ανώτατα όρια ενίσχυσης ανά εκμετάλλευση για την εξισωτική αποζημίωση.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ:

Το από 17 Φεβρουαρίου του 2020 σχετικό Δελτίο Τύπου

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Βουλευτή κα Ε. Σκούφα
2. Βουλευτή κ. Στ. Αραχωβίτη
3. Βουλευτή κ. Ε. Αβραμάκη
4. Βουλευτή κα Ε.-Ε. Αγαθοπούλου
5. Βουλευτή κ. Ε. Αποστόλου
6. Βουλευτή κ. Α.-Χ. Αυλωνίτη
7. Βουλευτή κ. Σ. Βαρδάκη
8. Βουλευτή κα Κ. Βέττα
9. Βουλευτή κα Α. Γκαρά
10. Βουλευτή κ. Ι. Γκιόλα
11. Βουλευτή κα Σ. Ελευθεριάδου
12. Βουλευτή κ. Ζεϊμπέκ Χουσεϊν
13. Βουλευτή κ. Ν. Ηγουμενίδη
14. Βουλευτή κ. Ε. Θραψανιώτη
15. Βουλευτή κ. Μ. Κάτση
16. Βουλευτή κα Χ. Καφαντάρη
17. Βουλευτή κ. Σπ. Λάππα
18. Βουλευτή κα Κ. Μάλαμα
19. Βουλευτή κ. Χ. Μαμουλάκη
20. Βουλευτή κ. Κ. Μάρκου
21. Βουλευτή κ. Α. Μεϊκόπουλο
22. Βουλευτή κ. Α. Μιχαηλίδη
23. Βουλευτή κ. Κ. Μπάρκα
24. Βουλευτή κ. Α. Μωραΐτη
25. Βουλευτή κα Μ.-Ε. Ξενογιαννακοπούλου
26. Βουλευτή κ. Α. Παπαδόπουλο
27. Βουλευτή κα Α. Παπανάτσιου
28. Βουλευτή κα Θ. Πέρκα
29. Βουλευτή κ. Π. Πολάκη
30. Βουλευτή κα Π. Πούλου

31. Βουλευτή κ. Ι. Σαρακιώτη
32. Βουλευτή κ. Π. Σκουρολιάκο
33. Βουλευτή κα Ο. Τελιγιορίδου
34. Βουλευτή κα Θ. Τζάκρη
35. Βουλευτή κ. Γ. Τσίπρα
36. Βουλευτή κ. Δ. Χαρίτου
37. Βουλευτή κ. Μ. Χατζηγιαννάκη
38. Βουλευτή κ. Γ. Ψυχογιό